

Brüssel, 19.12.2013
COM(2013) 939 final

KOMISJONI VASTUSED EUROOPA KONTROLLIKOJA ERIARUANDELE

**„KOGEMUSED NN ÜHTSE AUDITI RAKENDAMISEST JA KOMISJONI
TUGINEMISTEST LIIKMESRIIKIDE AUDITEERIMISASUTUSTE POOLT
ÜHTEKUULUVUSE VALDKONNAS TEHTUD TÖÖLE”**

KOMISJONI VASTUSED EUROOPA KONTROLLIKOJA ERIARUANDELE
„KOGEMUSED NN ÜHTSE AUDITI RAKENDAMISEST JA KOMISJONI
TUGINEMISTEST LIIKMESRIIKIDE AUDITEERIMISASUTUSTE POOLT
ÜHTEKUULUVUSE VALDKONNAS TEHTUD TÖÖLE”

KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

II. Komisjon nõustub kontrollikoja järeldusega ning jagab seisukohta, et praegune ühtekuuluvusvaldkonna kulutuste auditeerimise süsteem programmitöö perioodil 2007–2013 on varasemast parem. Parandatud regulatiivse raamistiku alusel on tööle asunud auditeerimisasutus, kes vastutab süsteemiauditite ja tegevuse esinduslike valimite auditite kaudu kulutuste seaduslikkuse ja korrektsuse kontrollimise eest, samuti selle eest, et igal aastal teavitatakse komisjoni auditiarvamuse ja kontrolliaruande kaudu oma järeldustest.

III. Komisjon rõhutab, et perioodi 2007–2013 regulatiivse raamistiku kaudu on komisjoni saavutatud kindluse tase märkimisväärselt kõrgem, eelkõige selles osas, et tal on võimalik hinnata iga rakenduskava kindlust igal aastal alates selle rakendamise algusest. Seetõttu tuleks kontrollikulud hinnata kulutõhususe seisukohast.

Komisjon märgib, et tehnilise abi raames rahastatavad liikmesriikide kulud (määruse (EÜ) nr 1083/2006 artikkel 46) hõlmavad auditeid ja kontrollitööd koos haldus-, seire- ning hindamiskuludega. Enamikul juhtudest moodustab tehnilise abi raames saadav toetus kuni 4 % iga programmi rahastamisest.

IV. Komisjonil on heameel selle üle, et komisjoni töö ja märkimisväärsed jõupingutused, mis on tehtud tihedas koostöös auditeerimisasutustega, on leidnud tunnustust. Tehtuga tagatakse nende lähenemisviiside ja töömeetodite parem kooskõla suutlikkuse arendamist edendavate suuniste, sihtkoolituse ning kordusauditite kaudu.

V. Komisjoni kindlus põhineb juhtimis- ja kontrollisüsteemide peamiste asjaolude hindamisel auditi kõigi tulemuste põhjal.

Komisjon kasutab liikmesriikide teatatud veamäärade analüüsimisel ranget ja järjekindlat protsessi. Kui komisjonil ei ole võimalik veamäärasid valideerida või neid ümber arvutada, siis hinnatakse kindlustandvas protsessis riskitaset mitte teatatud mitteusaldusväärsete veamäärade, vaid standardmäärade alusel (5-10-25-100 %). Selliste täiendavate vahendite nagu kumulatiivse jääkriski kasutamine võimaldas komisjoni talitustel kaaluda iga-aastastes tegevusaruannetes täiendavate reservatsioonide kasutamist võrdluses eelmiste aastatega.

Komisjoni eesmärk on alati tagada, et eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile esitatavad aruanded annavad ausa ja usaldusväärse pildi iga liikmesriigi puhul ELi eelarvet mõjutavast hinnangulisest riskist, võttes seejuures arvesse ka mitmeaastaste korrigeerimiste võimalust. Komisjoni talitused esitavad oma iga-aastastes tegevusaruannetes kogu saadaoleva teabe täieliku läbipaistvuse alusel.

VI. Komisjon võib kava artiklile 73 vastava staatuse saamist kinnitada ainult juhul, kui juhtimis- ja kontrollisüsteemi kõik asjaolud on saanud positiivse hinnangu. Kõnealune auditeerimisasutuse töö hindamine eeldab piisavaid kohapealseid kordusauditeid, mida tehakse kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Komisjoni hinnangul on mõistlik ja range lähenemisviis, kui anda esialgu mõnele programmile nn ühtse auditi staatus.

VII.

Esimene taane

Komisjon kasutab põhjalikku kontrollimenetlust, mis hõlmab teabekogumisülesandeid kohapeal, et tagada liikmesriikide auditeerimisasutuste teatatud veamäärade täpsus ja usaldusväärsus. Kui komisjon ei pea veamäärasid usaldusväärseks, siis kasutatakse alternatiivina standardmäärasid. Kirjeldatud menetlust täiendab komisjoni poolt alates 2009. aastast elluviidav põhjalik audiitorkontroll, mis võimaldas 269 auditiülesande põhjal ja muu hulgas kordusauditite kaudu anda hinnangu auditeerimisasutuste tööle, mis hõlmab üle 90 % eraldatavatest summadest. Komisjon viib samuti ellu riskipõhiseid auditeid, et kontrollida teatatud finantskorrektsioonide täpsust.

Teine taane

Komisjoni hinnangul anti ühtse auditi staatus rangete, järjekindlate ja läbipaistvate kriteeriumide alusel. Lisaks sellele on komisjoni hinnangul kõik kõnealuste programmide nõuded täidetud 2013. aasta lõpuks.

Komisjon jätkab kindla lähenemisviisi rakendamist, mida on täpsemalt selgitatud artiklile 73 vastava komisjoni tegevuskava rakendamisega; artiklit ajakohastati 2013. aasta septembris.

Kolmas taane

Komisjoni hinnangul rakendatakse käesolevat soovitusi ajakohastatud tegevuskava kaudu ning artikli 73 seire audiitorkontrolli kaudu, mis kiideti heaks 2013. aasta septembris.

Pärast seda, kui 2012. aasta esimesel poolel võeti vastu artikli 73 esimene otsusepakett, koostasid komisjoni talitused pilootkülastustele tuginedes auditimetoodika selliste seireülesannete täitmiseks, mis hõlmavad kordusauditite tegemist ja töödokumentide läbivaatamist kooskõlas auditeerimist käsitlevate rahvusvaheliste standarditega.

Neljas taane

Komisjon on oma ettepanekus 2014.–2020. aasta ühissätete määruse kohta esitanud võimaluse teha netofinantskorrektsioonid pärast aastaaruannete esitamist tuvastatud tõsiste puudujääkide puhul, mida auditeerimisasutus ei olnud varem tuvastanud ja/või millest ta ei ole teatanud. Seadusandja on selle võimalusega nõustunud.

Komisjon kavatses teha teiseses õigusaktis ettepaneku, et samade vajakajäämistega seonduvate korduvate rikkumiste puhul võib standardmääruga korrektsioone suurendada, kui liikmesriik ei ole võtnud kohaseid parandusmeetmeid mõjutatud süsteemi selle osa jaoks, mille korrigeerimist varem nõuti.

Viies taane

Komisjon võtab meetmed, et tagada auditeerimisasutuste töö jaoks stabiilses metodoloogilises raamistikus täiustatud teisesed õigusaktid ning õigeaegsed ja terviklikud suunised, mis tuginevad programmitöö perioodil 2007–2013 omandatud kogemustele.

Komisjon annab kirjalikke lisaselgitusi olemasolevate suuniste teatavate asjaolude kohta 2013. aasta lõpus.

Lisaks sellele on komisjonil määruse kohaselt programmitöö perioodiks 2014–2020 volitused võtta delegeeritud õigusaktide rakendamise teel kasutusele siduvaid mudeleid ja/või nõudeid auditeerimisasutuste töö auditeerimiseks, mis peaks tuginema programmitöö perioodi 2007–2013 kogemustele ja headele tavadele.

Kuues taane

Komisjoni hinnangul on kõnealune soovitus juba 2011. aasta mõjuhinnangus rakendatud (vt joonealune märkus 71). Komisjon märgib ühtlasi, et liikmesriigid teevad koostöös liiduga eelarvet

täites ja subsidiaarsuse põhimõtet järgides otsuse tehnilise abi erinevatesse kulukategooriatesse jaotamise kohta.

Lisaks sellele tugevdab komisjon 2014.–2020. aasta määruses ühtekuuluvuse kulutõhususe lähenemisviisi. Selle tulemusena kehtib toetusraha kasutamisel uus kord, mis hõlmab ka kontrolli, mille juures „[...] järgitakse proportsionaalsuse põhimõtet eraldatud toetuse suurust arvesse võttes ning võetakse arvesse üldeesmärki vähendada programmide juhtimises ja kontrollis osalevate asutuste halduskoormust”.

SISSEJUHATUS

7. 2012. aastal said regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat ning tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraat (edaspidi „tööhõive peadirektoraat”) auditeerimisasutustelt vastavalt 680 ja 522 süsteemiauditi aruannet. Komisjon analüüsib kõigi auditiaruannete tulemusi ja kasutab neid aasta jooksul oma järelevalveülesandeid täites, algatades vajaduse korral katkestamise ja peatamiseelseid menetlusi, samuti kasutab komisjon neid kindlustandvas protsessis.

9. Selleks et oleks võimalik auditeerimisasutuste audititulemustele ja nende teatatud veamääradele tugineda ning kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega, on regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat ning tööhõive peadirektoraat viinud seni ellu auditeerimisasutuste töö põhjaliku läbivaatamise ja teinud kordusauditeid; see on praegu ja edaspidi regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi ning tööhõive peadirektoraadi peamine kontrollivaldkond.

Kui auditeerimisasutuste töös tuvastatakse puudujääke, siis võetakse olenevalt nõutavate paranduste tõsidusest kasutusele ulatuslikud tegevuskavad, millega kaasneb vajaduse korral menetluste katkestamine ja nende peatamine, et kõnealused puudujäägid kõrvaldada ja muuta audititöö nõuete vastavaks. Ühtlasi võimaldas kõnealune auditeerimisasutuste audititegevuse kordamine suutlikkust oluliselt arendada, kuna selle raames jagati auditi kontroll-loendeid, parandati teadlikkust riskivaldkondade kohta ning tuvastati valdkonnad ja lahendused riikliku audititöö parandamiseks.

Kindlustandva protsessi ja reservatsioonide määratlemise meetodikat kirjeldatakse regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi ning tööhõive peadirektoraadi iga-aastaste tegevusaruannete 4. lisas.

2. selgitus. Liikmesriikide auditeerimisasutuste esitatud veamäärade kasutamine komisjoni kindlustandvas protsessis

Auditeerimisasutuste poolt aasta lõpuks teatatud veamäärade analüüs tuleb teha iga-aastase tegevusaruande jaoks kohasel ajal kõigi ERFi/ÜFi ja ESFi 434 programmi kohta, mille esimene versioon peab valmima veebruari lõpuks (seda tuleb kohandada kuni 31. märtsil toimuva allkirjastamiseni). Komisjon rõhutab, et eesmärk on esitada hinnangulised veamäärad statistiliselt olulises vahemikus või määruses ettenähtud statistiliselt mitteolulise valimi puhul esitatakse vajalikud näitajad, mille abil on kõnealuse aasta programmimaksetega seonduvat riski võimalik hinnata.

Komisjon kasutab riski hindamiseks samuti standardmäärasid, kui teatatud veamäärad ei ole tema hinnangul usaldusväärsed.

Komisjon viitab iga-aastastes tegevusaruannetes iga liikmesriigi kõigi programmide keskmisele riskimäärale, tuginedes valideeritud veamääradele, et määrata arvuliselt kindlaks hindamisele kuuluval ja riskialtil aastal tehtud vahemaksete kogusummad. Määruses ettenähtud ajavahemiku tõttu, millega auditeerimisasutustel võimaldatakse auditeid teha, põhineb aastal N tehtud maksete riski kõnealune prognoos aastal N-1 deklareeritud kulutuste teatatud valideeritud veamääral, mis on iga-aastase tegevusaruande allkirjastamise ajal parim võimalik prognoos. Alates 2012. aastast esitavad regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat ning tööhõive peadirektoraat oma iga-aastases tegevusaruandes samuti keskmise kumulatiivse (mitut aastat hõlmava) jääkriski liikmesriigi kohta,

võttes arvesse liikmesriigi teatatud kõiki korrektsioone, mis on aasta N lõpuni kõigist maksenõuetest maha arvatud.

10. Komisjoni kindlustandva protsessi metoodika kohaselt kohaldatakse üle 5 % valideeritud veamääraga programmile reservatsioone juba 1. etapis, välja arvatud juhul, kui vajalikud finantskorrektsioonid ja tegevuskava on juba enne iga-aastase tegevusaruande allkirjastamist rakendatud (vt ka punkt 40).

11. Komisjon nõustub, et kontrollikoja üldise veamäära määramise protsessi ning komisjoni maksete aasta riskhinnangu vahel on erinevusi, mis tekivad kontrollikoja nimetatud põhjustel ning asutuste rollide erinevuse tõttu. Kõnealuse protsessi eesmärk on siiski sisuliselt sama, s.o hinnata ELi eelarvele konkreetsel aastal avalduvat riski.

Komisjon võtab oma hinnangu andmisel arvesse kõiki kõnealuseid erinevusi, eelkõige ajastuse erinevusi riigihangete vigade arvulises määramises. Seda tõendab asjaolu, et kõnealuse hindamise tulemused on tööhõive peadirektoraadi viimase kolme aasta jooksul ning regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi viimase kahe aasta jooksul kajastatu kohaselt kooskõlas kontrollikoja arvatud veamääradega.

Komisjoni hindamises võetakse kumulatiivse jääkriski arvutamise teel arvesse ka ühtekuuluvuspoliitika mitmeaastast laadi ja iga programmi korrektsioonisuutlikkust.

Mõned kontrollikoja nimetatud erinevused kõrvaldatakse programmitöö perioodi 2014–2020 regulatiivses raamistikus, mis võimaldab veelgi suuremal määral ühtse auditi põhimõtte täielikku rakendamist.

12. Komisjon kiitis heaks kontrollikoja arvamuses nr 2/2004 sätestatud põhimõtted, millel on olnud tähtis osa juhtimis- ja kontrollisüsteemide loomist käsitlevate 2007.–2013. aasta määruste koostamisel.

15. Komisjon on nõus kontrollikoja järelدusega. Komisjon kavandas oma süsteemi põhiosas kooskõlas kontrollikoja sätestatud nn ühtse auditi põhimõtetega (vt ka punkt 80).

Komisjoni jaoks seisneb artikli 73 kohaldamise peamine eelis võimaluses suunata oma piiratud auditiresursid suurema riskiga programmidele ja asutustele ning mitte vähendada oma kontrollitöö üldist mahtu. Lisaks sellele vajab ühtne auditeerimine jätkuvalt auditeerimisasutuse töö järelevalvet ning on ka edaspidi otsustava tähtsusega ülesanne.

16. Artiklile 73 vastava staatuse andmise tingimused hõlmavad nii auditeerimisasutuse töö usaldusväarsust kui ka eeldust, et juhtimis- ja kontrollisüsteemid toimiksid ladiusalt. Komisjon peab seega enne, kui anda artiklile 73 vastav staatus, tegema märkimisväärselt palju üksikasjalikku audititööd kooskõlas auditeerimist käsitlevate rahvusvaheliste standarditega. See selgitab samuti, miks artiklile 73 vastavat staatust saab anda ainult pärast seda, kui kava on paar aastat rakendatud.

See tähendab samuti, et kui kava juhtimis- ja kontrollisüsteem ei ole auditeerimisasutusest sõltumatult jätkuvalt piisavalt kindel, siis ei saa artiklile 73 vastavat staatust kavale anda isegi juhul, kui komisjon on oma audititöö põhjal auditeerimisasutuse toimimisega rahul.

Ühtne vastus punktidele 17, 18 ja 19.

Iga artiklile 73 vastava staatuse andmise otsus tehakse komisjoni vastava peadirektoraadi vastutusalasse kuuluva iga programmi jaoks eraldi.

Rakenduskavale artiklile 73 vastava staatuse andmise tingimused on sätestatud artikli 73 rakendamise tegevuskavas, mida arutati auditeerimisasutustega 2009. ja 2010. aastal ning mis viidi lõpule 13. oktoobril 2010. Seega on auditeerimisasutused olnud igati kaasatud ning neile on

põhjalikult tutvustatud kriteeriume, mille alusel konkreetsele rakenduskavale artiklile 73 vastav staatus antakse, samuti on nad tutvunud sellest tuleneva kasuga.

Pärast seda, kui 2012. aasta algul tehti esimesed artiklile 73 vastava staatuse andmise otsused, ajakohastati esialgset tegevuskava vormiliselt 2013. aasta septembris. Ajakohastamine seisnes artiklile 73 vastava staatuse andmise tingimuste selgitamises ning samuti ühe või mitme tingimuse (ajutiselt) täitmata jätmise korral võetavate parandusmeetmete tingimuste selgitamises. Lisaks sellele on ühiselt koostatud konkreetne audiitorkontroll, millega määratakse artikli 73 rakendamise järelevalve meetodika ja selle etapid, ning kõik asjaomased komisjoni talitused rakendavad seda talitustevahelise tasandi lepingu alusel.

Komisjon teeb vastavalt ajakohastatud tegevuskavas ja kõnealuses audiitorkontrollis sätestatule otsuse jätkata kohapealsete audititega, kui auditeerimisasutuste tööle tuginemise jätkamine ei ole enam põhjendatud. See võib tuleneda asjaolust, et olulistest puudujääkidest ei ole konkreetse aasta iga-aastases auditiarvamuses teatatud, olulisi puudujääke ei ole arvesse võetud ning auditeerimisasutus ei ole nõuetekohaselt järginud komisjoni taotlust tegevuskavade/parandusmeetmete rakendamiseks.

TÄHELEPANEKUD

27. Nagu regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi 2012. aasta iga-aastase tegevusaruande kommenteeritud kokkuvõttes on märgitud, on reservatsioonide arv vähenenud peamiselt tänu liikmesriikides võetud parandusmeetmetele ning komisjoni finantskorrektsioonide rakendamisele (vt regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi 2012. aasta iga-aastase tegevusaruande lk-d 46–49). Regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi järgitud range poliitika hoiatuste, katkestuste, peatamiste ja finantskorrektsioonide valdkonnas on olnud asjaomastele liikmesriikidele stiimuliks, et parandada oma nõrku juhtimis- ja kontrollisüsteeme.

29. Lisaks kontrollikoja nimetatud kahele näitajale tugineb komisjon kindlustandvas protsessis oma põhjalikele menetlustele ning selle eri etappidele, võttes arvesse liikmesriikide ja Euroopa Liidu mitme muu auditi tulemusi ning teavet.

Kõnealuse protsessi ja analüüsi tulemust on üksikasjalikult kirjeldatud regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi ning tööhõive peadirektoraadi 2012. aasta iga-aastases tegevusaruandes (vt regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi vastava tegevusaruande lk 35 ja 9. lisa ning tööhõive peadirektoraadi vastava tegevusaruande lk 37 ja 8. lisa).

Ühisvastus punktile 30 ja 4. selgitusele

Komisjon tunnustab auditeerimisasutuste kandvat rolli ja tähtsust iga-aastastes kontrolliaruannetes teatatud teabe täpsuse ja usaldusväärsuse tagamiseks.

Sel põhjusel viis komisjon aastate jooksul ellu mahukad audititööd 269 auditiülesande kaudu, mille eesmärk oli hinnata auditeerimisasutuste tegevuse tulemuslikkust ja mis hõlmasid 96 % ERFi/ÜFi ja 99 % ESFi vastavatest eraldistest.

Aastatel 2009–2013 näitasid komisjoni kordusauditid auditeerimisasutuste kohta järgmist:

- regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat järeldas, et praegusel etapiil on auditeeritud 47 auditeerimisasutusest usaldusväärseid 38;
- tööhõive peadirektoraat järeldas, et 84 auditeerimisasutustest on usaldusväärseid 78.

Komisjoni hinnangul on seega saadud mõistlik kindlus selles osas, et auditeerimisasutused, kelle jagada on ligikaudu 90 % toetusrahast, vastavad määruse (EÜ) artiklile 62 ning see loob usaldusväärse aluse komisjoni kindlustandvaks protsessiks ja ühtse auditi põhimõtte rakendamiseks.

Neid tulemusi täiendavad auditeerimisasutuste kontrollid, mida kontrollikoda on ellu viinud viimase kolme aasta jooksul.

Täpsemalt, kui komisjon kahtleb liikmesriikide auditeerimisasutuste teatatud veamäärade täpsuses ja usaldusväärsuses, siis avaldab ta oma iga-aastases tegevusaruandes teatatud veamäärad, mis arvutatakse ümber, kui saadaval on piisavalt teavet, või mis asendatakse standardmääradega, kui neid ei peeta usaldusväärseks.

Esimene taane

Komisjon märgib kahel juhul, et valimi koostamise lähenemisviisis võis täheldada mõningat ebahühtlust, aga komisjoni hinnangul ei olnud selle avaldatud mõju märkimisväärne.

Kolmel juhul avastas komisjon samu puudujääke, millele osutas kontrollikoda, seejärel võttis komisjon asjakohaseid meetmeid. Ühe kontrollikoja poolt 2013. aastal teatatud juhtumi puhul on käigus järelmeetmed.

Teine taane

Komisjoni hinnangul on kuuel juhul auditeerimisasutused oma audititöös tulemuslikud. Ülejäänud kuuel juhul võttis komisjon kontrollikoja tuvastatud puudujääkidega seonduvaid järelmeetmeid.

Kolmas taane

Komisjon on kahel juhul nõus, et auditeerimisasutuste menetlustes esines puudujääke ning komisjon tagas järelmeetmete võtmise. Siiski jõudis komisjon teatatud veamäärde ja iga-aastaste kontrolliaruannete hindamisel kohaste järeldusteni, võttes samuti arvesse täiendavat audititööd, mida auditeerimisasutus tegi vajaduse korral komisjoni taotluse.

Ülejäänud kolmel juhul avastas komisjon samu puudujääke, millele osutas kontrollikoda, ning võttis kohaseid meetmeid, sh maksete katkestamine seniks, kui asjaomane auditeerimisasutus ei ole võtnud parandusmeetmeid.

Tuvastatud puudujääkide kõrvaldamiseks võetud meetmete tulemusena on komisjonil praeguse seisuga mõistlik kindlus, et ainult üks kõigist kontrollikoja poolt uuritud ERFi/ÜFi ja ESFi auditeerimisasutusest ei ole tulemuslik. Auditeerimisasutuse suhtes, mille tegevuse komisjoni ja kontrollikoda hindasid mittetulemuslikuks, rakendatakse teatavate ERFi/ÜFi ja ESFi programmide osas jätkuvalt parandusmeetmeid.

Viie auditeerimisasutuse puhul, kes teatasid aastatel 2010, 2011 või 2012 ERFi/ÜFi programmide veamäära tegelikust väiksemana, on olukord järgmine:

- ühel juhul ei mõjutanud liiga väikse veamäära teatamine komisjoni hinnangut, kuna auditeerimisasutuse arvamus oli pädev ning 2010. aasta tegevusaruandes oli tehtud vastav reservatsioon;
- teisel juhul jäi kumulatiivne jääkrisk alla 2 %;
- neil kolmel juhul ei pidanud komisjon teatatud veamäärasid usaldusväärseks ja kasutas kindlustandva protsessi otstarbel standardmäärasid; komisjon esitas vastavates iga-aastastes tegevusaruannetes reservatsioonid ning katkestas vastavatele programmidele tehtavad väljamaksed.

Lisaks sellele teeb komisjon kõnealuste auditeerimisasutustega ennetustööd, et parandada nende teatatud veamäärade usaldusväärsust.

31. Komisjon katkestab väljamaksed niipea, kui tal on probleemidele (sh auditeerimisasutuse toimimisega seotud probleemidele) viitavat tõendusmaterjali. Veelgi enam, kui komisjoni auditi käigus leiavad auditeerimisasutuse toimimise puudujääkidele viitavad tõendid kinnitust, siis

algatatakse alati peatamismenetlus, mis vältab seni, kuni liikmesriik võtab vajalikud parandusmeetmed.

Parandusmeetmeid on veelgi tugevdatud programmitöö perioodi 2014–2020 määruste eelnõudes, millega nähakse ette netofinantskorrektsioonide rakendamine pärast aastaaruannete esitamist tuvastatud tõsiste puudujääkide puhul, mida programmi auditeerimisasutus ei ole varem tuvastanud või millest ta ei ole teatanud.

Ühisvastus punktidele 32 ja 33.

Komisjon on töötanud välja kindla meetodika auditeerimisasutuste teatatud veamäärade kontrollimiseks ja valideerimiseks. Iga-aastastes kontrolliaruannetes teatud veamäärade täpsust ja usaldusväärsust käsitleva komisjoni dokumentide uuringu järeldused põhinevad ka kindlusel, mis on saadud auditeerimisasutuste töö läbivaatamise ulatuslikust audiitorkontrollist (vt punkti 9 vastused).

Komisjon selgitab kõnealuse dokumendiuringu käigus mis tahes kahtlusi, mis võivad teatud veamäärade täpsuse ja/või usaldusväärsuse asjus tekkida. Vajaduse korral hangib komisjon veamäärade arvutusi toetavad üksikasjalikud audititulemused kirjalikult või kohapealsete teabekogumisülesannete käigus.

2013. aastal täitsid komisjoni talitused 12 kohapealset teabekogumisülesannet, mis hõlmasid 64 ERFi/ÜFi programmi 11 liikmesriigis, ning 15 ülesannet, mis hõlmasid 23 ESFi programmi 10 liikmesriigis. Kogutud teabe alusel kohandas komisjon teatatud veamääradeid 21 % ERFi/ÜFi programmide ja 15 % ESFi programmide puhul ning pidas 11 % kõigi programmide teatatud veamääradeid mitteusaldusväärseks ning asendas need standardmääradega.

Lisaks sellele soovib komisjon ESFi 51st rakenduskavast kahe puhul rõhutada, et kontrollikoda on oma 2012. aasta aruande punktis 6.34 märkinud, et auditeerimisasutuste veamäärades teatatud puudujäägid „ei sea kahtluse alla tööhõive peadirektoraadi poolt 2012. aastal koostatud reservatsioonide arvu ja mõju”. Komisjon märgib EÜFi/ÜFi 44 programmi puhul, et kontrollikoja teatatud väikesed erinevused ei seadnud 2012. aastal kahtluse alla regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi koostatud reservatsioonide arvu ja mõju.

Vt ka punktide 34 ja 35 vastused.

34. Komisjon võtab arvesse asjaolu, et kolm aastat järjest on tööhõive peadirektoraadi iga-aastases tegevusaruandes avaldatud komisjoni enda hinnanguline veamäär kooskõlas kontrollikoja kõige tõenäolisema veamääraga ning see kinnitab kõnealuse lähenemisviisi kehtivust ja usaldusväärsust.

2011. ja 2012. aastal jäid tööhõive peadirektoraadi hinnangulised veamääradeid, mis avaldati peadirektoraadi iga-aastases tegevusaruandes, vastavalt vahemikku 2,0–2,5 % (vt 2011. aasta tegevusaruande lk 43) ja 2,3–3,2 % (vt 2012. aasta tegevusaruande lk 37). Kontrollikoja nende aastate veamääradeid olid vastavalt 2,2 ja 3,2 %. Seega on komisjoni hinnangul usaldusväärsed tööhõive peadirektoraadi poolt 2010. aasta tegevusaruande jaoks kasutatavad veamääradeid, mis vastavad kontrollikoja kinnitava avalduse ülesande tulemustele.

ERFi/ÜFi programmide puhul kinnitab ka kontrollikoda oma 2012. aasta aruandes regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi 2012. aasta riskimäärade kõnealust prognoosi, mis põhineb auditeerimisasutuste poolt 2011. aasta kulutuste kohta teatatud veamääradeid, mis on kooskõlas kontrollikoja hinnanguga (kontrollikoja 2012. aasta aruande punkt 5.55).

Esimene taane

Komisjon märgib, et kontrollikoja nimetatud 51 programmi vastavad üheksa ERFi, ESFi ja Ühtekuuluvusfondi eest vastutava auditeerimisasutuse tööle, kokku on neid asutusi 112. Komisjon

märgib, et ühte valimisse koondatud 31 programmi puhul tõstatatud tehniline probleem ei muuda auditeerimisasutuse ja komisjoni hinnanguid.

Ülejäänud juhtudel oli komisjoni hinnangul saadaval piisavalt teavet, et teha auditeerimisasutuste teatatud veamäärade kohta õiged järeldused.

Vt ka komisjoni vastus punktile 32.

Teine taane

Komisjon kiidab heaks asjaolu, et kontrollikoda on kõigi läbivaadatud 138 juhtumi korral jõudnud samale järeldusele, lahknevused olid viie juhtumi korral. Kõnealuse viie juhtumi puhul, mis on seotud kahe auditeerimisasutusega, kinnitab komisjon oma hinnangut, millest teatati 2012. aasta tegevusaruandes pärast asjaomaste auditeerimisasutuste esitatud selgituste süvaanalüüsi ning kus märgiti, et reservatsiooni tegemiseks ei olnud põhjust. Nelja ühte valimisse koondatud programmi puhul parandati viga 2012. aastal ja seega on komisjon seisukohal, et seda ei olnud vaja projitseeritud veamäära arvutusse kaasata. Viienda programmi puhul on komisjon seisukohal, et auditeeritavast andmekogumist välja arvatud kulutuste osaga arvestamine oleks veamäära mõjutanud kaduvvähesel määral.

Vt ka komisjoni vastus kontrollikoja 2012. aasta aruande punkti 5.52 neljandale taandele ning punktile 5.57.

Komisjon on seega seisukohal, et ta on õigesti täitnud oma järelevalveülesandeid, mis on seotud auditeerimisasutuste teatatud veamääradega.

35. 2010. aasta tegevusaruande jaoks kasutatud meetodi kohaselt kuulusid valideeritud veamäärad nende asjaolude hulka, mida regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat kasutas programmide lõplikuks hindamiseks. Neid ei kasutatud riskialtite miinimum- ja maksimummaksete prognoosimiseks, mis põhines eelmistel aastatel kasutatud meetodikal. Nagu regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat oma 2010. aasta tegevusaruandes sõnaselgelt märkis (lk 69), prognoosis peadirektoraat oma 2010. aasta väljamaksetest riskisummaks 0,8–1,7 % ning oli seisukohal, et „2009. aasta deklareeritud kulutustega seotud liikmesriikide auditeerimisasutuste teatatud veamäärasid tuleb 2010. aastal süsteemide toimimist hinnates ettevaatlikult tõlgendada” (lk 31). Regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat hindas ja valideeris kõiki teatatud veamäärasid 2011. aastal ning järgnevatel aastatel, see hõlmas enam kui poolel juhtudest ka ülespoole korrigeerimist või standardmäärade kasutamist. Mõnel juhtumil teatasid auditeerimisasutused 2011. või 2012. aastal usaldusväärsed läbivaadatud veamäärad.

Alates 2011. aastast vaatas regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat oma meetodika läbi, mis võimaldas riskisumma täpsemat hindamist, tuginedes auditeerimisasutuste teatatud ja komisjoni talituste valideeritud veamääradele. Samal ajal lisas regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat arvutusse kumulatiivse jääkriski, võttes arvesse liikmesriikide rakendatud finantskorrektsioone. Seega kasutab regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat selle arvutuse jaoks valideeritud veamäärasid kõigi aastate kohta alates programmitöö perioodi algusest, sh auditeerimisasutuste läbivaadatud veamäärad, ümberarvutatavad veamäärad ja standardmäärad. Seega ei mõjuta 2010. aastal nende teatamise ajal veamääradega seotud piirangud kuidagi komisjoni poolt 2012. aastal kumulatiivse jääkriski arvutamist. Kontrollikoda kinnitas oma 2012. aasta aruandes, et regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi prognoositud 2012. aasta riskisummad on kooskõlas kontrollikoja hindamisega (kontrollikoja 2012. aasta aruande punkt 5.55).

Komisjon viitab tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraadile punktile 34 esitatud vastuses.

36. Aastatel 2012 ja 2013 edendas komisjon aktiivselt statistiliste valimite koostamist 2013. aasta aprilli ajakohastatud valimikoostamise suuniste kaudu, seda isegi tegevuse väikeste andmekogumite puhul, et saada esinduslikud tulemused järjest suurema arvu programmide puhul.

Lisaks sellele tuleks märkida, et veamäär võib olla esinduslik ka juhul, kui kasutatakse mitteformaalset lähenemisviisi statistiliselt mitteesindusliku valimi koostamisele või kui auditeeritud valimiga tagatakse kulutuste suur hõlmatus.

Siiski on tegevuse väikeste andmekogumite statistiliselt mitteesinduslikud valimid määrusega kooskõlas ja annavad parima võimaliku teabe asjaomaste programmide üldise riski kohta. Neil juhtudel võtab komisjon samuti arvesse andmekogumi ja auditi hõlmavuse näitajaid. *Komisjon peab neid näitajaid kasutama oma kindlustandva protsessi ning kumulatiivse jääkriski arvutamise otstarbel.*

Kui komisjon ei pea teatatud veamäära usaldusväärseks, siis kasutab ta standardmäärasid.

37. Komisjon on kontrollikojaga nõus, et finantskorrektsioonide arvesse võtmine on keerukas ülesanne, pidades silmas liikmesriikide aruandluse ja komisjoni iga-aastaste tegevusaruannete tähtpäevade ajalisi erinevusi ning nende rakendamise erinevaid tegureid. Programmide rakendamise, sh finantskorrektsioonide mitmeaastase iseloomu väljendamiseks arvutab komisjon kumulatiivse jääkriski, mis näitab, kuidas programmi korrektsionisuutlikkus aastate jooksul paraneb. Komisjoni eesmärk on tagada programmitöö perioodi lõpuks alla olulisuse piirmäära jääv jääkvigade määr, võttes arvesse kõiki finantskorrektsioone, mis on programmi rakendusaja jooksul tehtud.

38. Komisjon peab töötama regulatiivsete nõuete alusel liikmesriikide poolt iga aasta märtsiks esitatavate andmetega ja ühtekuuluvuspoliitika mitmeaastase süsteemi raames saadaolevate andmetega.

Esimene taane

Komisjon peab iga-aastase tegevusaruande hindamise raames arvutama kumulatiivse jääkriski aasta lõpu seisuga. Kumulatiivne jääkrisk on mitme aasta jooksul programmi korrektsionisuutlikkuse näitaja, milles võetakse arvesse arvutamise ajal saadaolevat teavet nii riski kui ka tehtud finantskorrektsioonide seisukohast.

Iga-aastase tegevusaruande esitamise ajal on komisjoni käsutuses eelmise aasta kohta esitatud liikmesriikide finantskorrektsioonide aruanded ning mõne programmi puhul kõnealuse aasta kohta teatatud andmed. Komisjon võib kõnealuse teabe läbi vaadata, kuna enamik parandusi algatatakse komisjoni enda taotlusel.

Lisaks sellele on komisjon viimase kolme aasta jooksul ellu viinud konkreetseid riskipõhise auditi töid, mis hõlmavad 68 rakenduskava, et tagada liikmesriikide teatatud korrektsioonide tulemuslik rakendamine, komisjon arvab kahtluste või ebapiisava tõendusmaterjali puhul asjaomased summad jääkvea määra arvutamise otstarbel arvesse võetud kumulatiivsetest finantskorrektsioonidest maha.

Teine taane

Nagu on märgitud iga-aastases kontrolliaruandes avaldatud vigade käsitlemise suunistes (COCOF_11-0041-01-EN, 7. detsember 2011), peavad auditeerimisasutused projitseerima veamäära kõigi auditi tulemuste alusel ning ei tohiks võtta projitseeritud veamäärade arvutamisel arvesse oma auditite tulemusena tehtud finantskorrektsioone. Auditeerimisasutused võivad oma auditiarvamuse koostamisel arvesse võtta edasisi sündmusi, mis seisnevad pärast nende auditite lõppu tehtud finantskorrektsioonides. Kui kõnealused korrektsioonid on piisavad projitseeritud veamäära leevendamiseks, siis võib auditeerimisasutus teha otsuse ebapädevast arvamusest teada anda, aga ta peab sellest hoolimata teatama arvutatud projitseeritud veamäära.

Komisjon tuletab auditeerimisasutustele seda eeskirja meelde.

Kolmas taane

Ootelolevad sissenõuded põhinevad liikmesriigi väljastatud ja rakendatavatel sissenõudekorraldustel. Nõuded esitatakse määruse alusel ja nende parandusmeetmetega arvestamine on õiguspärane.

Neljas taane

Määruse kohaselt peavad liikmesriigid teatama mis tahes tagasivõtmisest, mis sisaldus eelmise aasta maksenõuetes. Nagu juhendavas märkuses [joonealune märkus: COCOF 10/0002/02, 17.3.2010] on selgitatud, on tagasivõtmised lõplikud ja neid ei saa edasistes maksenõuetes taastada, v.a juhul, kui nõuetele mittevastavate summade puhul tuvastati hiljem nõuetele vastavus ja rahastamiskõlblikkus. Neil juhtudel peaks sertifitseeriv asutus oma aruandlust parandama. Komisjon tuletab sertifitseerimisasutustele seda eeskirja meelde.

39. Alates 2011. aasta tegevusaruannetest, mis avaldati 2012. aasta märtsis, on mis tahes võimalikud negatiivse jääkvea määra juhud kohandatud vähemalt näitajale 0, rakendades komisjoni poolt üldise kumulatiivse jääkriski arvutamisel selle alahindamise vältimiseks kasutuselevõetud menetlusi.

Kumulatiivne jääkrisk näitab programmi üldist parandussuutlikkust, võttes arvesse parimat riskiprognooosi, valideeritud veamäära ja teavet kõigi elluviidud korrektsioonide tulemuse allikast (juhtimis-, sertifitseerimis- või auditeerimisasutus) olenemata. Seetõttu näitab äärmuslikel juhtudel nulliga võrdne kumulatiivne jääkrisk, et komisjonile teatatud ja varem komisjonile esitatud maksenõuetesse kaasatud kulutustega seotud üldised parandused olid arvutuse tegemise ajal prognoositud programmi kumulatiivsest riskist suuremad.

40. Reservatsioonid põhinevad peamiselt projitseeritud veamäära ning juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimise hindamisel. Kumulatiivne jääkrisk on teine asjaolu, mida täiendavate reservatsioonide vajaduse üle otsustamisel arvesse võetakse. See võimaldab eelkõige (aga mitte ainult) vahemikku 2–5 % jääva valideeritud veamäära puhul otsustada, kas tuleks teha täiendavaid reservatsioone. Kindlasti ei ole tegemist iga-aastase tegevusaruande reservatsioonide peamise allikaga, tegemist on nende täiendava allikaga.

Seda lähenemisviisi järgiti kontrollikoja nimetatud 67st ERFi/ÜFi programmist 65 puhul. Kontrollikoja aruande III lisas märgitud kahe ülejäänud programmi puhul tehti erandid kooskõlas iga-aastase tegevusaruande meetodikaga ja need avaldati iga-aastases tegevusaruandes, kuna kõik vajalikud finantskorrektsioonid olid kindlustandva protsessi jaoks õigel ajal rakendatud (vt regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi 2012. aasta tegevusaruanne, lk 35).

Nelja ESFi rakenduskava puhul, mille projitseeritud veamäär ületas 5 %, olid vajalikud finantskorrektsioonid tööhõive peadirektoraadi 2012. aasta tegevusaruande väljastamise ajaks juba tehtud. Seega jäid kõnealuste rakenduskavade jaoks arvutatud kumulatiivsed veamäärad alla 2 %. Komisjoni 2012. aasta tegevusaruande jooksvate juhiste kohaselt on (kvantifitseeritud reservatsioon) vajalik ainult juhul, kui kumulatiivne finantsrisk ületab 2 %. Lisaks sellele olid kõnealuse nelja programmi puhul kasutusel kohased tegevuskavad, et vältida nimetatud probleemide kordumist.

Lisaks sellele märgib komisjon, et kontrollikoda on oma 2012. aasta aruande punktis 6.34 määranud, et auditeerimisasutuste teatatud veamäärades tuvastatud puudujäägid „ei sea kahtluse alla 2012. aastal tööhõive peadirektoraadi esitatud reservatsioonide arvu ja mõju”.

43. Selles on kaks protsessi, mida tuleks selgelt eristada: ühelt poolt formaalne tuginemine auditeerimisasutuse tööle määruse artiklis 73 sätestatud tingimustele ning teiselt poolt asjaolu, et

komisjon võib pärast iga-aastase kontrolliaruande põhjalikku hindamist ja oma kohapealseid kordusauditeid arvesse võttes teatatud audititulemused iga-aastase kindlustandva protsessi jaoks valideerida ja seega nendele tugineda.

Kontrollikoja teatatud näitajad peegeldavad komisjoni järgitud mõistlikku lähenemisviisi, mida on nimetatud punktis 47, ja topelttingimust toetuda mitte ainult auditeerimisasutuse tööle ja teatatud veamääradele, aga samuti seda, et kõnealuse programmi juhtimis- ja kontrollisüsteemi kõik osad on kogu ulatuses tulemuslikud (vt ka vastus punktile 16).

Lisaks sellele ei põhjusta tingimuste täitmine automaatselt komisjoni otsust artiklile 73 vastava staatuse andmiseks. Komisjon kasutab oma erialast pädevust, et kaaluda kõiki muid asjakohaseid tegureid, sealhulgas iga rakenduskava olulisust ja kriitilisust rahastu kui terviku jaoks.

Ühisvastus punktidele 44–46.

Komisjon võib teatada artiklile 73 vastava staatuse andmisest ainult juhul, kui kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega on tehtud piisavalt auditeerimistöid ja on jõutud auditeerimisasutusele positiivse hinnangu andmiseni.

Lisaks sellele jätkub programmide kohapealne rakendamine aastani 2015 ja lõpetamine aastani 2017 isegi juhul, kui artiklile 73 vastava staatuse andmise otsused tehti perioodi 2007–2013 kuuendal aastal. Lisaks sellele võib ühtse auditi rakendamine mängida rolli järgmise programmitöö perioodi jaoks juhtimis- ja kontrollisüsteemide loomises, seda kontseptsiooni säilitatakse ja selle positiivset mõju kestab aastani 2023.

2010. aasta tegevuskavas oli mõistlikult märgitud, et „esimene auditeerimisasutuste grupp võib juba olla olukorras, mis võimaldab saada kasu, või juba saada kasu ühtse auditi põhimõttest mõne programmi/süsteemi puhul ning komisjon toetub põhimõtteliselt auditeerimisasutuse arvamusele”. Komisjon ei saanud seega enne oma läbivaatamise täpset ajakava ennustada. Tõepoolest, määruse ning auditi standardite tingimused nõuavad, et enne kui otsustada konkreetse programmi osas artikli 73 rakendamise üle, peab komisjon hankima võistleva menetluse lõpujärgsed kindlad audititulemused. See oli võimalik ainult pärast komisjoni põhjalikku kohapealset kordusauditit, mida on tehtud alates 2009. aastast komisjoni audiitorkontrolli „Auditeerimisasutuste töö läbivaatamine” raames.

Komisjon rakendas seega mõistlikku lähenemisviisi, kuna esimene artiklile 73 vastav staatus anti alles pärast 2010. ja 2011. aasta kontrolliaruannete laekumist, mis olid esimesed veamäärased sisaldavad aruanded. Samal ajavahemikul esitas komisjon suunised nende aruannete koostamise kohta, vigade käsitlemise kohta, valimite koostamise kohta jne, et tagada laekunud teabe usaldusväärsus ja järjepidevus.

Vt ka vastus punktile 30.

47. Komisjoni eesmärk on saada iga programmi üksikasjalike põhinõuete ja funktsioonide hindamise kaudu „mõistlik kindlus, et juhtimis- ja kontrollisüsteemid toimivad tulemuslikult”. See hindamine põhineb komisjoni ja liikmesriigi kõigi audititulemuste sünteesil ning ületab ainult kumulatiivse jääkriski näitaja kaudu antavat teavet. Komisjon on 2013. aasta septembris oma tegevuskava vormiliselt uuendanud, selgitades muu hulgas täpsemalt kriteeriume, mida ta artikli 73 staatuse andmisel järgib: auditistrateegia ja vastavushindamise kinnitamine; mõistlik kindlus, et juhtimis- ja kontrollisüsteemid toimivad tulemuslikult ning nendega on seotud ainult piiratud riskid; mõistlik kindlus, et auditeerimisasutus töötab hästi ja et vajalikud on ainult üksikud või väikesed parandused, võttes arvesse komisjoni teadmisi, mis on saadud kumulatiivse auditi ning kõnealuse auditeerimisasutusega saadud kogemuste kaudu. Komisjon võtab samuti arvesse kontrollikoja auditi tulemusi.

48. Oma hindamise alusel on komisjon seisukohal, et 2013. aasta lõpus on nõuded kehtestatud kõigile 61 programmile. Komisjon tugineb oma hinnangutes 2009. aastal algatatud ulatuslike auditi uuringutulemustele, et kontrollida tulemuslikult auditeerimisasutuste usaldusväärust. Samuti võetakse selles arvesse kõiki regulatiivseid sätteid, sh teatavatel juhtudel statistiliselt mitteolulise valimi koostamise kasutamist, et kõige paremini prognoosida riski ning juhtimis- ja kontrollisüsteemi tulemuslikkust, samuti kumulatiivset jääkriski, mis arvutatakse eespool näidatud viisil alates 2012. aastast iga programmi või programmirühma kohta.

Lisaks sellele märgib komisjon, et kontrollikoja poolt 6. selgituses viidatud programmid moodustavad 5 % ERFi/ÜFi ning alla 1 % ESFi üldistest eraldistest.

6. selgitus. Ülevaade kontrollikoja testitud artikli 73 tingimuste täitmise tulemustest (2012)

(a)

Esimene taane

Kui ühise juhtimis- ja kontrollisüsteemi alla kuuluvad programmid koondatakse määruses sätestatu kohaselt statistilise valimi koostamise otstarbel, siis ei saa komisjon programmi kohta kumulatiivset jääkriski arvutada, kuna auditeerimisasutused teavad kõigi koondatud programmide kohta ühe veamäära. Seda lähenemisviisi kasutatakse kõigil juhtudel kõigi liikmesriikide puhul, kui auditeerimisasutused koondavad programmid üheks esinduslikuks valimiks.

Kontrollikoja nimetatud kuus programmi on osa ühise juhtimis- ja kontrollisüsteemi alla kuuluvast kaheksast programmist. Programmide rühma teatud ja valideeritud veamäär oli 2011. aastal 2,64 %. Kõigi kaheksa programmi ühine kumulatiivne jääkrisk jäi pärast asjaomase sertifitseerimisasutuse tehtud parandusi alla 2 %. Komisjon järeltas seega, et süsteemid on kõigi kaheksa programmi puhul tulemuslikud.

Teine taane

Kõik kõnealusele programmile artikli 73 staatuse andmise tingimused täideti juba 2012. aasta alguses. Sellest hoolimata otsustas komisjon järgida mõistlikku lähenemisviisi programmi konkreetsetes meetmes süsteemsete vigade riskiga tegelemiseks. Seega esitas komisjon kõnealuse riski hõlmamiseks iga-aastases tegevusaruandes osalise reservatsiooni. Seejärel kinnitas liikmesriik, et kõik selle meetmega seotud kulutused võeti ennetavalt tagasi juba 2011. aasta novembris ja 2012. aastal rakendati tegevuskava, et välistada risk selle meetme kõigi kulutuse puhul. Pärast selle järelduse tegemist kõrvaldati 2012. aasta novembris osaline reservatsioon. Pärast kahte kohapealset auditiülesannet anti programmile artiklile 73 vastav staatus. 2012. aasta kontrolliaruandes teatud positiivsed tulemused kinnitasid seda hinnangut, mille puhul jäi valideeritud veamäär alla 2 %, komisjon väljastas 2012. aasta iga-aastase tegevusaruande kohta ebapädeva arvamuse.

(b)

Esimene taane

- Kontrollikoja nimetatud kahel ESFi ja ühel ERFi juhul kinnitab komisjon, et asjaomased auditeerimisasutused järgisid andmekogumi väikest suurust arvesse võttes komisjoni juhendavat märkust valimi koostamise kohta. Komisjon märgib, et mittestatistilisel valimil põhinevate valimi veamäärade kasutamine on määruses tegevuse väikeste andmekogumite puhul ette nähtud. Need on ainsad saadaolevad näitajad asjakohaste programmide üldise riski hindamiseks ja seega kasutab komisjon neid kindlustandva protsessi otstarbel. Neil juhtudel võtab komisjon samuti arvesse andmekogumi ja auditi hõlmavuse näitajaid. Kahel ESFi juhul oli andmekogumi väiksust arvesse võttes minimaalse hõlmavuse nõue (10 %) täidetud. Ülejäänud ERFi programmi puhul oli 2011. aasta juhuvalikute kasutamine suure väärtusega artiklite ja enam kui 10 % kulutuste korral asjakohane.

- Lisaks sellele tugines komisjon oma hindamises mitte ainult iga-aastaste kontrolliaruannete teatatud veamääradele, vaid ka muudele asjaoludele, millest audititöö kaudu teada saadi, näiteks asjakohaste süsteemide toimimisega seotud tegevus ja kogutud teadmisi hõlmavate mitme auditeerimisasutuse kontrollide kordamine.
- Kuna need asjaolud olid positiivsed, siis jõudis komisjon järeldusele, et tal oli piisav alus kõnealuse kolme programmi jaoks artiklile 73 vastava staatuse andmiseks.
- 2013. aasta valimi puhul otsustasid mõlemad auditeerimisasutused kasutada statistilist proovivõtu meetodit, võttes arvesse suuremat andmekogumit ja väiksemat piirmäära, mis põhjustas komisjoni poolt 2013. aasta aprillis esitatud läbivaadatud valimi koostamise suunistes määratud statistilise valimi kasutuselevõtu.

Vt ka vastus punktile 36.

Kolmas taane

Neile kahele programmile anti artiklile 73 vastav staatus 2012. aasta juunis, tuginedes järeldusele, et kõik komisjoni tegevuskavas sätestatud tingimused olid täidetud. Sel hetkel oli komisjon vaadanud läbi auditeerimisasutuse valimi koostamise meetodika, mida kasutati alates 2008. aastast neljas järjestikuses iga-aastases kontrolliaruandes, ning komisjon leidis, et see vastab nõuetele. Teave valimi koostamise meetodi muutmise kohta anti 2012. aasta detsembris uues iga-aastases kontrolliaruandes, mida hinnati viivitamatult. Oma hinnangu põhjal märkis komisjon, et kulutuste valimi koostamiseks kasutatavast andmekogumist väljaarvamine ei olnud eeskirjadega kooskõlas. Komisjon jõudis siiski järeldusele, et see meetodika muudatus ei mõjutanud teatatud veamäärasid ja auditeerimisasutus oli selle valinud kulutõhususe kaalutlustel, kuna asjaomaseid abisaajaid oli juba eelmistel aastatel vigu tekitamata auditeeritud.

Komisjon märgib, et meetodika muutmine suurendas auditi hõlmavust eelmiste aastate näitajalt 5 % näitajale 20 %.

Neljas taane

Kontrollikoja viidatud rakenduskava on ESFi neljas väikseim rakenduskava. Aastate 2010–2012 väljamaksed moodustasid keskmiselt 1,5 miljonit eurot. Hoolimata sellest, et tegemist on pisisummaga, ei saanud väikestele rakenduskavadele rakendada proportsionaalseid kontrollikorraldusi sätestavat artiklit 74, kuna selle rakenduskava kaasrahastamise tase ületas 40 %.

Lisaks sellele kinnitab komisjon, et tal oli piisav alus sellele programmile artiklile 73 vastava staatuse andmiseks, mis avaldas artikliga 74 samalaadset mõju, kuna ESFi auditeerimisasutus järgis komisjoni juhendavat märkust valimi koostamise kohta, võttes arvesse väga väikest andmekogumit, mis jäi üldjoontes alla kontrollikoja poolt joonealuses märkuses 9 nõutud statistilise valimi koostamise piirmäära (2011. ja 2012. aastal vähem kui 20 projekti). Seetõttu ei saanud asjaomasele andmekogumile statistilist valimit kohaldada. Valimi koostamise suunistes nõutud minimaalne 10 % hõlmavus siiski saavutati.

Lisaks sellele hinnati kõnealuse rakenduskava juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusaks ning juhtimisasutuse teatatud ja komisjoni valideeritud veamäär jäi pidevalt alla 2 %.

(c) Komisjoni hinnangul anti kõnealusele kahele programmile artiklile 73 vastav staatus rangete, järjekindlate ja läbipaistvate kriteeriumide alusel, olles kontrollikoja leidusid arvesse võtnud.

Ühel kontrollikoja viidatud kahest juhust hinnati juhtimis- ja kontrollisüsteemi tulemuslikuna ning auditeerimisasutuse teatatud ja komisjoni valideeritud veamäärad on jäänud ajavahemikus 2010–2012 pidevalt alla 2 %.

Teisel juhul ei olnud kontrollikoja tulemused seotud auditeerimiseasutuse toimimisega, vaid juhtimis- ja kontrollisüsteemi muude osadega ning nende puhul võetakse järelemeetmeid. Komisjoni hinnangul ei mõjuta 2013. aastal juhtimis- ja kontrollisüsteemis tuvastatud puudujäägid ilmtingimata tema tuginemist auditeerimisasutuse tööle.

(d) Artiklile 73 vastav staatus anti 2012. aasta juunis ja septembris kahele asjaomasele auditeerimisasutusele. Kontrollikoja tähelepanekud viitavad 2013. aastal avaldatud tulemustele.

Igal juhul kinnitab komisjon pärast kontrollikoja tulemuste põhjalikku hindamist, et kõnealused auditeerimisasutused vastavad artikli 73 nõuetele. Komisjon seirab oma hiljutise artikli 73 seiret käsitleva ühise audiitorkontrolli raames täpselt, et kõnealuste nõuete täitmist jätkatakse (vt vastus punktidele 54).

Ühisvastus punktidele 49 ja 50.

Nagu on sätestatud ajakohastatud tegevuskavas ja ühises audiitorkontrollis, mille kohta langetati otsus 2013. aasta septembris, ning nagu nähtub komisjoni talituste auditistrateegiast, tehakse artikli 73 piisavat seiret riikliku süsteemi auditiaruannete ja iga-aastaste kontrolliaruannete analüüsi kaudu (sh vajaduse korral teabekogumisülesanded), töödokumentide läbivaatamise kaudu kohapeal ning auditeerimisasutuse tehtud audititööde kordamise ja kahepoolsete kooskõlastamiskoosolekute kaudu.

Vt ka vastus punktidele 32.

Ühisvastus punktidele 51–53.

Tegevuskava oli mõeldud strateegilise dokumendina, milles sätestatakse artiklile 73 vastava staatuse andmise tingimused, document on mõeldud kasutamiseks seire otstarbel ning mitte meetodikaalase dokumendina. Pärast seda, kui 2012. aasta esimesel poolel jõustus artiklile 73 vastavate otsuste esimene pakett, arendati edasi seireülesannete meetodikat ning viimistleti uut kontrolli, mis põhineb kahel 2012. aastal korraldatud pilootkülastusel, mis hõlmasid kordusauditeid ja töödokumentide läbivaatamist.

Kooskõlas ajakohastatud tegevuskavaga, ühise audiitorkontrolliga ja auditistrateegiaga viiakse sisuliselt iga artiklile 73 vastava staatusega auditeerimisasutuse puhul ellu seireülesanne põhimõtteliselt iga kahe aasta tagant. Kõnealused seireülesanded hõlmavad kordusauditeid ja töödokumentide läbivaatamist kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega.

Ühisvastus punktidele 54 ja 55

Regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat märkis oma 2012. aasta tegevusaruandes, et tema poolt seiratud ühtse auditi staatusega programmide alusel olid selle staatuse omistamiseks vajalikud tingimused ikkagi täidetud, kuna auditeerimisasutused olid teatanud mõne asjakohase programmi puhul nõuetekohaselt uutest vajakajäämistest. Seega jätkasid asjasse puutuvad auditeerimisasutused nõuetekohast toimimist.

2013. aasta septembris ajakohastas komisjon vormiliselt oma esialgset tegevuskava ja võttis kasutusele audiitorkontrolli, millega kehtestati nn ühtse auditi staatuse seire meetodika ja menetlus. Ajakohastatud tegevuskava I lisa sisaldab ülevaadet tegevusest ja parandusmeetmetest, kui ühtse auditi põhimõtte rakendamiseks kehtestatud ühte või mitut algingimust enam ei täideta.

Komisjon seirab kõiki asjakohaseid programme, sealhulgas kordusauditite tegemise kaudu. 2013. aasta lõpus hõlmab komisjoni seire artikli 73 staatusega 19 rakenduskava seitsme

auditeerimisasutuse puhul kooskõlas komisjoni auditimetoodikaga. Auditeerimisasutuste jaoks võetakse konkreetseid parandusmeetmeid.

Tööhõive peadirektoraat ei tuvastanud oma 2012. aasta tegevusaruandes mingeid probleeme, mis nõuaksid olukorra muutmist nende rakenduskavade puhul, millele on 2012. aastal artiklile 73 vastav staatus antud. Seega ei olnud 2012. aastal antud ühtse auditi staatuse tagasivõtmiseks või peatamiseks vaja parandusmeetmeid võtta. Lisaks sellele alustas komisjon 2013. aastal kõnealuste rakenduskavadega seotud seireülesandeid.

56. Lõpetamine tugineb perioodi vältel tehtud ulatuslikele auditeerimis- ja seireülesannetele, pidades eelkõige silmas programmi kumulatiivse jääkriski iga-aastast hindamist. Vt ka ajakohastatud tegevuskava ja seire audiitorkontrolli käsitlev vastus punktidele 49–53.

Komisjon juhib samuti tähelepanu asjaolule, et ühtse auditi põhimõtte rakendamine jätkub ka ajavahemikul 2014–2020, nagu on sätestatud ühtsete sätete määruse artikli 140 lõikes 3 [joonealune märkus: „*Rakenduskavade puhul, mille puhul komisjon leiab, et ta võib kasutada auditeerimisasutuse järeldusotsust, võib komisjon leppida auditeerimisasutusega kokku piirata oma kohapealseid auditeid ja auditeerida auditeerimisasutuse tööd, kui ei ole tõendeid puudustest auditeerimisasutuse töös aruandeaastal, mille raamatupidamisarvestuse kohta on tehtud heakskiitmise otsus*”].

60. Komisjon väljastas esimestel rakendusaastatel suunised, mis on auditeerimisasutuste töö jaoks üliolulised (nt vastavuse hindamine, auditistrateegia, juhtimis- ja kontrollisüsteemide hindamine, valimite koostamise meetodid). Kõnealused suunisdokumendid väljastati õigel ajal programmi töö perioodi alguses (vt punkt 62).

Ühisvastus punktile 61 ja 8. selgitusele.

Suunised keerukate küsimuste kohta, näiteks kontrollikoja tsiteeritud asjaolude kohta, peavad põhinema rakendamise esimese aasta vältel tuvastatud headel ja halbadel tavadel. Suuniste projekti arutatakse erinevatel tehnilistel koosolekutel auditeerimisasutustega, enne kui need fondide koordineerimiskomitee (COCOF) koosolekul lõplikult kindlaks määratakse. Niiviisi oli see eelkõige vigade käsitlemise suuniste puhul, mida arutati põhjalikult auditeerimisasutustega, enne kui neist suunistest ametlikult teatati.

66.

Esimene taane

Komisjon on nõus, et seda kohustuslikku teavet võib täiendada tegevustulemusi käsitlevate uute suunistega. Komisjon kavatseb esitada auditeerimisasutustele sellesisulised täiendavad kirjalikud selgitused 2013. aasta lõpuks.

Teine taane

Komisjon saab lisateavet tegevusauditite tulemuste kohta kas kirjalikus vormis või kohapealsete teabetuvastusülesannete kaudu, kui need on vajalikud, tuginedes oma riskihindamisele (vt vastus punktile 32).

Komisjon kaalub võimalust selle küsimuse kohta täiendavate kirjalike selgituste esitamiseks.

Kolmas taane

Lõpetamise ajal nõutakse juba auditeerimisasutustelt juhtimis- ja kontrollisüsteemide toimimise ning samuti lõpetamise aja korrektsioonisuutlikkuse mitmeaastast hindamist (vaata 2013. aastal väljastatud lõpetamise suuniseid).

Neljas taane

Auditiarvamusele edasistest sündmustest avalduva mõju korral on see juba „positiivse” hinnangu saanud sündmuste puhul osaliselt hõlmatud suunistega, mille sisuks on 2011. aasta detsembris väljastatud vigade käsitlemise suunistega.

Komisjon kaalub võimalust selle küsimuse kohta täiendavate kirjalike selgituste esitamiseks.

Komisjon on teinud ettepaneku rakendusaktides ja delegeeritud õigusaktides programmitöö perioodiks 2014–2020 määratud kõigi varasemate asjaolude hõlmamiseks, et rakendamist veelgi ühtlustada.

67. Määruses ning selle järelmina komisjoni väljastatud suunistes võetakse arvesse rahvusvahelisi auditeerimisstandardeid, aga need peavad peegeldama ühtekuuluvuspoliitika jaoks kasutatavat erisusi ja terminoloogiat.

Ühisvastus punktidele 68 ja 69

Alates 2009. aastast auditeerimisasutuste tehtava töö läbivaatamiseks tehtud ulatuslik auditeerimistöö hõlmas samuti asjaomaste auditeerimisasutuste põhjalikku suutlikkuse arendamise ülesannet. See võimaldas omakorda vahetada häid tavasid kõigi auditeerimisasutustega täiendavate suuniste ja tehniliste koosolekute kaudu.

72. Komisjon jätkab koolituse pakkumist auditeerimisasutustele auditite ning eelkõige valimi koostamise tehnikate valdkonnas, võttes arvesse perioodi 2007–2013 lõpetamist ning uue programmitöö perioodi auditit.

73. Komisjon märgib, et mõnele programmile artiklile 73 vastava staatuse andmine ei vähenda selle puhul tehtavat kontrollitööd. Komisjoni jaoks seisneb peamine eelis võimaluses suunata oma piiratud auditiresursid suurema riskiga programmidele ja asutustele ning mitte vähendada oma kontrollitöö üldist mahtu. Lisaks muule, ühtne audit ei tähenda auditeerimise puudumist. Seire ja järelmeetmete lähetused jäävad vajalikuks, et tagada liikmesriikide auditeerimisasutuste audititöö jätkuv usaldusväarsus.

Ühisvastus punktidele 74–76.

Komisjon rõhutab, et perioodi 2007–2013 regulatiivse raamistiku kaudu on komisjoni võimalik kindlustase märkimisväärselt kõrgem, eelkõige selles osas, et see võimaldab hinnata iga rakenduskava kindlust igal aastal alates selle rakendamise algusest. Seetõttu tuleks kontrollikulusid hinnata mitte niivõrd absoluutarvudes kui just kulutõhususe seisukohast.

Komisjon märgib, et fondidest võidakse tehnilise abi raames rahastada programmide ettevalmistus-, haldus-, seire-, hindamis-, teavitamis- ja kontrollimeetmeid.

77. Pärast perioodi 2000–2006 suuri veamäärasid otsustas komisjon teha ettepaneku kohaldada perioodiks 2007–2013 rangemaid juhtimis- ja kontrollisätteid (sh statistilise valimi koostamine). Kõnealused ettepanekud peegelduvad suurel määral kehtivas õigusraamistikus. Komisjon märgib, et praeguse programmitöö perioodil on veamäärad oluliselt väiksemad.

78.

Komisjon eeldab, et programmitöö perioodi 2014–2020 kontrollikulud jäävad stabiilseks.

Määruses ettenähtud erinevate auditi lihtsustuste tulemusena võib halduskoormuse vähendamine (näiteks väiksemad aruandlusnõuded ja lihtsustatud kuluvariantide ulatuslikum kasutamine) või valimite koostamise ajakohastatud suuniste kasutamine aidata auditeerimisele märkimisväärselt kaasa.

See enam kui kompenseeriks täiendavad jõupingutused, mis on vajalikud kontode auditeerimiseks ja juhtimisdeklaratsiooni läbivaatamiseks.

Ühine vastus punktidele 79 ja 80.

Komisjon nõustub kontrollikoja järeldusega. Komisjon on ka seisukohal, et võrreldes varasemate programmitöö perioodidega on liikmesriigid ja komisjon tugevdanud perioodi 2007–2013 programmide sisemist kontrolliraamistikku. Komisjoni hinnangul aitab see kaasa kindla auditeerimissuutlikkuse tagamisele kõikjal Euroopa Liidus.

83. Kontrollikoja tuvastatud riskide puhul võtab komisjon järgmise seisukoha.

Esimene taane

Komisjon on alates 2009. aastast viinud ellu ulatuslikke kohapealseid auditeid auditeerimisasutuste töö läbivaatamiseks. Komisjon täitis 269 auditeerimisülesannet ning inspekteeris 47 ERFi ja 84 ESFi auditeerimisasutust. See hõlmab eraldiste kogusummas vastavalt ligikaudu 96 % ja 99 %. Kõnealune inspekteerimine võimaldas komisjonil anda nõuandeid, aidata kaasa suutlikkuse arendamisele ning arvutada määrad ümber või asendada need standardmääradega, kui neid ei peetud usaldusväärseks.

Kokkuvõttes on komisjonil kasutusel põhjalik protsess auditeerimisasutuste teatatud veamäärade kontrollimiseks, mida vaadatakse vajaduse korral läbi. Asjaolu, et tööhõive peadirektoraadi ning regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi iga-aastastes tegevusaruannetes teatatud veamäärad on kooskõlas kontrollikoja kindlaks määratud veamääradega, kinnitab auditeerimis- ja aruandlussüsteemi usaldusväärset.

Teine taane

Komisjon on võtnud kasutusele ka kindla meetodika auditeerimisasutuste teatatud veamäärade kontrollimiseks ja valideerimiseks, mis hõlmab vajaduse korral täiendavate teabenõuete esitamist ja/või kohapealsete teabekogumisülesannete täitmist (2013. aastal 64 ERFi/ÜFi rakenduskava 11 liikmesriigis ning 23 ESFi rakenduskava 10 liikmesriigis).

Head teadmised, mis saadi mitme auditeerimisasutuse toimimise kohta komisjoni elluviidud ulatusliku audiitorkontrolli kaudu, osutusid väga kasulikuks komisjoni teatatud veamäärade hindamisel.

Kolmas taane

Komisjoni hinnangul on kumulatiivne jääkrisk, milles võetakse arvesse veamäärasid ja finantskorrektsioone programmitöö perioodil, igal aastal komisjoni poolt oma iga-aastastes tegevusaruannetes hinnatud programmide üldise korrektsioonisuutlikkuse näitaja.

See põhineb eelmiste aastate kohta saadaolevatel kõigil teatatud andmetel ja hinnatava aasta parimal prognoosil.

See aitab komisjonil tegelda eelkõige, kuid mitte ainult nende programmidega, mille valideeritud iga-aastased veamäärad jäävad vahemikku 2–5 %.

Kõnealused programmid, millele varem reservatsioonid ei kohaldatud, võivad nüüd saada reservatsiooni ja seejärel võidakse neile kohaldada õigusmenetlust (katkestamine/peatamine/finantskorrektsioonid).

Tänu kumulatiivse jääkriski kasutamisele tehakse reservatsioonid täiendavatele programmidele, millega leevendatakse kontrollikoja tuvastatud ohtu, mis on seotud kõnealuste programmidega seotud riskide alahindamisega.

Lisaks sellele on komisjon viimase kolme aasta jooksul ellu viinud konkreetseid riskipõhise auditi töid, mis hõlmavad 68 rakenduskava, et tagada teatatud paranduste tulemuslik rakendamine, komisjon arvab kahtluste või ebapiisava tõendusmaterjali puhul asjaomased summad jääkvea määra arvutamise otstarbel arvesse võetud kumulatiivsetest finantskorrektsioonidest maha.

Komisjoni eesmärk on alati tagada, et eelarve täitmisele heakskiitu andmise eest vastutavale institutsioonile esitatavad aruanded annavad ausa ja usaldusväärse pildi iga liikmesriigi puhul ELi eelarvet mõjutavast hinnangulisest riskist, võttes seejuures arvesse ka mitmeaastaste korrigeerimiste võimalust. Komisjoni talitused esitavad oma iga-aastastes tegevusaruannetes täieliku läbipaistvuse alusel kogu saadaoleva teabe.

Komisjon vaatab põhjalikult läbi auditeerimisasutuste teatatud iga aasta veamäärad. Kõnealune kontrolliprotsess koos auditiuuringutest saadud ulatuslike tulemustega võimaldab komisjonil avaldada iga-aastastes tegevusaruannetes täielikud ja usaldusväärsed valideeritud veamäärad ning teha vajaduse korral kohased reservatsioonid.

Näitlikult, komisjoni arvates kinnitab selle lähenemisviisi valiidsust ja usaldusväärset asjaolu, et kolm aastat järjest on komisjoni enda hinnatud veamäär, mis on avaldatud iga-aastasest tegevusaruandes tööhõive peadirektoraadi kohta, kooskõlas kontrollikoja veamääradega, regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi osas on see nii olnud kahel järjestikulisel aastal.

1. soovitus

Komisjoni hinnangul on kõnealune soovitus juba rakendatud.

Komisjon kasutab põhjalikku kontrollimenetlust, mis hõlmab teabekogumisülesandeid kohapeal, et tagada auditeerimisasutuste teatatud veamäärade täpsus ja usaldusväärsus. Kui komisjon ei pea veamäärasid usaldusväärseks, siis kasutatakse alternatiivina standardmäärasid. Kirjeldatud menetlust täiendab komisjoni poolt alates 2009. aastast elluviidav põhjalik audiitorkontroll, mis võimaldas 269 auditiülesande põhjal ja muu hulgas kordusauditite kaudu anda hinnangu auditeerimisasutuste tööle, mis hõlmab ligikaudu 90 % eraldatavatest summadest. Komisjon viib samuti ellu riskipõhiseid auditeid, et kontrollida teatatud finantskorrektsioonide täpsust.

Komisjon jätkab teatatud veamäärade ranget järelevalvet, et seirata ja vaadata läbi auditeerimisasutuste töö ning teha sertifitseerimisasutuste finantskorrektsioonide arvestuse ja teatamise menetluste kvaliteedi sihtotstarbelisi auditeid.

2. soovitus

Komisjon on oma ettepanekus 2014.–2020. aasta ühissätete määruse kohta esitanud võimaluse teha netofinantskorrektsioonid pärast aastaaruannete esitamist tuvastatud tõsiste puudujääkide puhul, mida auditeerimisasutus ei olnud varem tuvastanud ja/või millest ta ei ole teatanud. Seadusandja on selle võimalusega nõustunud.

Samuti kavatses komisjon teha teiseses õigusaktis ettepaneku, et samade vajakajäämistega seonduvate korduvate rikkumiste puhul võib standardmääraga korrektsioone suurendada, kui liikmesriik ei ole võtnud kohaseid parandusmeetmeid mõjutatud süsteemi selle osa jaoks, mille korrigeerimist varem nõuti.

84. Kontrollikoja kirjeldatud näitajate aluseks on määruses kehtestatud ranged tingimused, mille alusel nõutakse komisjonilt ja liikmesriigilt põhjalikku audititööd, sealhulgas kordusauditite tegemist kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega, enne kui on võimalik hinnata kogu juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimist. Lisaks sellele pidi komisjon enamikul juhtudest 2010. aastal või isegi 2011. aastal ootama veamäärade esitamist, mille põhjuseks oli aeglane start rakendamisel. Komisjon pidi kõnelaused määrad, samuti oma esimeste kohapealsete kordusauditite

tulemusi auditeerimisasutuste osas hoolikalt kontrollima, et hinnata juhtimis- ja kontrollisüsteemi rakendamise tulemuslikkust.

85. Komisjon jääb oma hinnangus rangelt eriarvamusele kõigil 6. selgituses nimetatud 15 juhul, komisjoni arvates kehtivad 2013. aasta lõpus nõuded kõigile 61 programmile. Komisjon tugineb oma hinnangutes 2009. aastal algatatud ulatuslike auditi uuringutulemustele, et kontrollida tulemuslikult auditeerimisasutuste usaldusväarsust. Samuti võetakse selles arvesse kõiki regulatiivseid sätteid, sh teatavatel juhtudel statistiliselt mitteolulise valimi koostamise kasutamist, et kõige paremini prognoosida riski ning juhtimis- ja kontrollisüsteemi tulemuslikkust, samuti kumulatiivset jääkriski, mis arvutatakse eespool näidatud viisil alates 2012. aastast iga programmi või programmirühma kohta. Samuti on esitatud vastuväited eriti sobimatud väikeste rakenduskavade puhul.

Lisaks sellele märgib komisjon, et kontrollikoja poolt 6. selgituses viidatud programmid moodustavad 5 % ERFi/ÜFi ning alla 1 % ESFi üldistest eraldistest.

86. Pärast kontrollikoja auditit on asjaomased komisjoni peadirektoraadid 2013. aasta septembris ühiselt välja töötanud ja vastu võtnud audiitorkontrolli, et seirata esimest korda 2012. aastal tehtud artikliga 73 seotud otsuseid. Lisaks sellele on nad teinud ühise otsuse ajakohastada artikli 73 tegevuskava ja seireprotsesse 2013. aasta septembrist.

Vt 4. soovitus allpool.

3. soovitus

Komisjoni hinnangul anti ühtse auditi staatuse rangete, järjekindlate ja läbipaistvate kriteeriumide alusel. Lisaks sellele on komisjoni hinnangul kõik kõnealuste programmide nõuded täidetud 2013. aasta lõpuks.

Komisjon jätkab kindla lähenemisviisi rakendamist, mida on täpsemalt selgitatud artiklist 73 tuleneva komisjoni tegevuskava rakendamisega, mida ajakohastati 2013. aasta septembris.

4. soovitus

Komisjoni hinnangul rakendatakse käesolevat soovitusi ajakohastatud tegevuskava kaudu ning artikli 73 seire audiitorkontrolli kaudu, mis kiideti heaks 2013. aasta septembris.

Pärast seda, kui 2012. aasta esimesel poolel võeti vastu artikli 73 esimene otsusepakett, mille juures tugineti pilootkülastustele, koostasid komisjoni talitused auditimetoodika selliste seireülesannete täitmiseks, mis hõlmavad kordusauditeid ja töödokumentide läbivaatamist kooskõlas auditeerimist käsitlevate rahvusvaheliste standarditega.

87. Komisjon kiidab heaks kontrollikoja hinnangu ja jätkab tihedat koostööd auditeerimisasutustega, et oma suuniseid parandada ja tuge pidevalt laiendada. Komisjon korraldab aktiivselt alates 2013. aasta aprillist oma läbivaadatud valimite koostamise suuniste rakendamist, mida tehakse erinevates detsentraliseeritud liikmesriikides koolitusseminaride vormis, et tagada kõnealuste liikmesriikide kõikidele asjaomastele auditeerimisasutustele piisav teave.

Komisjon on alustanud auditeerimisasutustega dialoogi, et valmistuda kohaselt perioodi 2014–2020 alguseks ning et parandada teisesid õigusakte auditeerimisasutuste tööküsimustes.

5. soovitus

Komisjon on kõnealuse soovitusel nõus ja võtab meetmed, et tagada auditeerimisasutuste töö jaoks stabiilses metoodikaraamistikus täiustatud teisesed õigusaktid ning õigeaegsed ja terviklikud suunised, mis tuginevad programmitöö perioodil 2007–2013 omandatud kogemustele.

Komisjon selgitab 2013. aasta lõpuks täpsemalt kirjalikult olemasolevate suuniste asjaolusid.

Lisaks sellele on komisjonil määruse kohaselt programmitöö perioodiks 2014–2020 volitused võtta delegeeritud õigusaktide rakendamise teel kasutusele siduvaid mudeleid ja/või nõudeid auditeerimisasutuste töö auditeerimiseks, mis peaks tuginema programmitöö perioodi 2007–2013 kogemustele ja headele tavadele.

89. Euroopa Liidu toimimise lepingu, finantsmääruse ja sektoripõhiste määruste alusel on vastutusvaldkondade jaotus täpselt määratud. Euroopa struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide raames on liikmesriikidele saadaval märkimisväärne tehnilise abi eelarve. Liikmesriigid peavad otsustama, kuidas seda eraldist kasutada.

Vt ka komisjoni vastus 6. soovitusel.

6. soovitus

Komisjoni hinnangul on kõnealune soovitus juba 2011. aasta mõjuhinnangus rakendatud (vt joonealune märkus 71). Komisjon märgib ühtlasi, et liikmesriigid teevad koostöös liiduga eelarvet täites ja subsidiaarsuse põhimõtet järgides otsuse tehnilise abi erinevatesse kulukategooriatesse jaotamise kohta.

Lisaks sellele tugevdab komisjon 2014.–2020. aasta määruses ühtekuuluvuse kulutõhususe lähenemisviisi. Selle tulemusena kehtib toetusraha kasutamisel uus kord, mis hõlmab ka kontrolle, mille juures „[...] järgitakse proportsionaalsuse põhimõtet eraldatud toetuse suurust arvesse võttes ning võetakse arvesse üldeesmärki vähendada programmide juhtimises ja kontrollis osalevate asutuste halduskoormust”.